

**Hotellmarknadens konjunkturbarometer
1:a kvartalet 2021**

Mycket positiva förväntningar i hotellbranschen

April 2021

INNEHÅLL

Sammanfattning / 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan / 4

8 av 10 hotellföretag förväntar sig bättre efterfrågan / 4

Tjänstesektorns förväntningar pekar på en stark höst / 5

Hotellens förväntningar ger normalt en god prognos / 6

Hotellföretagens förväntningar på priserna / 7

Förväntningar på höjda priser på hotelltjänster / 7

Hotellföretagens syn på lönsamheten / 8

Nästan alla hotell har fortsatt dålig lönsamhet / 8

Tydlig koppling mellan prisutveckling och synen på lönsamheten / 9

Normal lönsamhet i tjänstesektorn / 10

Starkt samband mellan hotellföretagens syn på lönsamheten och den faktiska lönsamheten / 11

Bristen på personal i hotellbranschen / 12

Liten brist på hotellpersonal / 12

2 av 10 tjänsteföretag anger brist på personal / 13

Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer / 14

SAMMANFATTNING

HOTELLBRANSCHENS FÖRVÄNTNINGAR ALLT MER POSITIVA

8 av 10 hotellföretag förväntar sig bättre efterfrågan på sina tjänster på sex månaders sikt. Detta pekar på en tydlig återhämtning i branschen under hösten. Man ska dock ha i åtanke att de högre förväntningarna kommer från ett läge där nivån på efterfrågan är extremt låg.

Den allt mer positiva synen på efterfrågan har tydligt satt sina spår i förväntningarna på högre priser på hotelltjänster på tre månaders sikt. 4 av 10 hotellföretag anger att de förväntar sig höja priserna medan endast 1 av 10 förväntar sig sänka.

Då efterfrågan under första kvartalet varit fortsatt mycket nedtryckt och prisnivån låg anger nästan alla hotellföretag att deras lönsamhet är dålig.

Den fortsatta minskningen av antalet anställda i hotellbranschen innebär att det inte finns någon brist på personal i hotellföretagen.

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ EFTERFRÅGAN

8 AV 10 HOTELLFÖRETAG FÖRVÄNTAR SIG BÄTTRE EFTERFRÅGAN

Efterfrågan på hotellrum fortsätter att vara svag på den svenska hotellmarknaden. Med höga infektionstal, spridning av virusmutationer och förlängda restriktioner kommer inte någon återhämtning i efterfrågan i gång. Vaccinationerna pågår dock för fullt och man kan sannolikt förvänta sig en gradvis uppmjukning av restriktionerna de närmaste månaderna.

Trots fortsatt svag efterfrågan så är hotellföretagens förväntningar på efterfrågan framöver allt mera positiva. 8 av 10 hotellföretag förväntar sig ökad efterfrågan på sex månaders sikt och nettotalet är det högsta som uppmätts, se diagram 1. Man ska dock ha i åtanke att de positiva förväntningarna kommer från ett läge där nivån på efterfrågan är extremt låg.

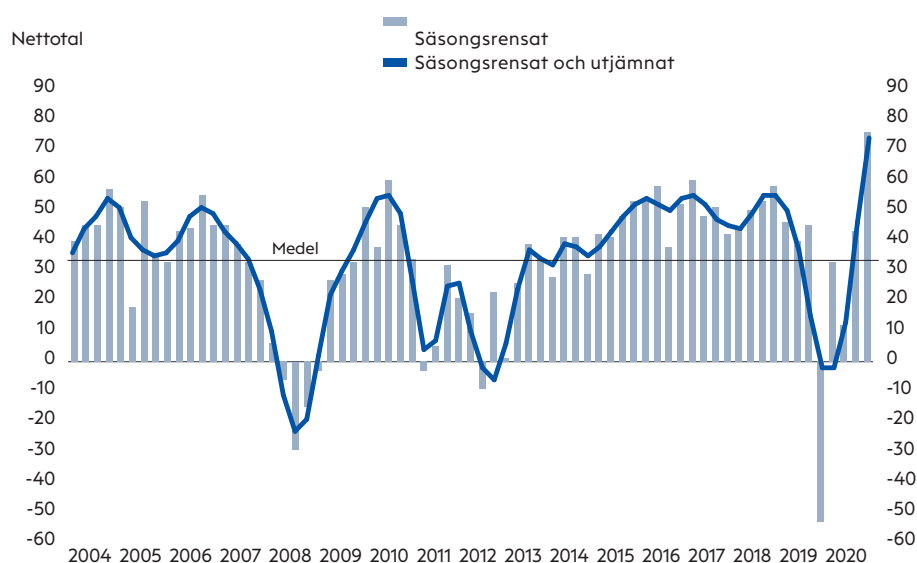

Diagram 1

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt f.o.m. 1:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

TJÄNSTESEKTORNS FÖRVÄNTNINGAR PEKAR PÅ EN STARK HÖST

De säsongsrensade och utjämnade förväntningarna i synen på efterfrågan på sex månaders sikt fortsatte också att stiga för tjänstesektorn i sin helhet, se diagram 2. Nettotalet för tjänstesektorn, säsongsrensat och utjämnat, låg på 54, vilket var en historiskt hög nivå. Nettotalet för tjänstesektorn ligger nu långt över det historiska medelvärdet på 33.

De positiva förväntningarna i tjänstesektorn är en tydlig signal om ett allt starkare konjunkturläge. Tillväxten under tredje och fjärde kvartalet kommer mot den här bakgrunden sannolikt att vara stark i tjänstesektorn.

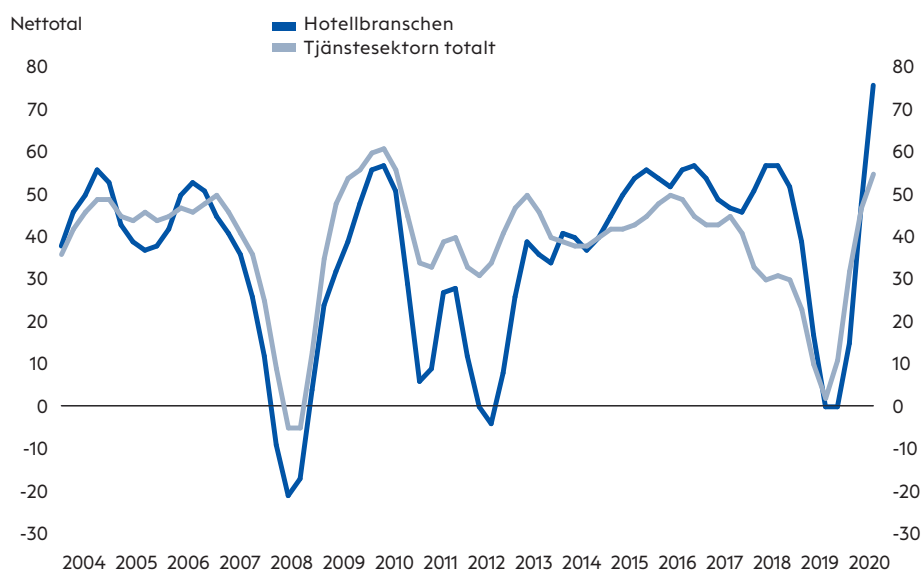

Diagram 2

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2021, säsongsrensat och utjämnat.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positiva respektive negativa förväntningar avseende efterfrågan på företagets tjänster. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLENS FÖRVÄNTNINGAR GER NORMALT EN GOD PROGNOIS

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på deras tjänster på sex månaders sikt har historiskt givit en god prognos över utfallet för den faktiska utvecklingen av efterfrågan. I diagram 3 visas dels utvecklingen av nettotalet för hotellens förväntningar på efterfrågan, dels den faktiska procentuella utvecklingen av hotellens logiomsättning (används här som en indirekt variabel för utvecklingen av omsättningen för hotellföretagens tjänster) för de perioder som förväntningarna avser. Värdena för båda variablerna uttrycks som fyra kvartals rullande medelvärden.

I och med det dramatiska tappet i efterfrågan på hotellrum som är en konsekvens av pandemin har dock sambandet blivit klart mindre tydligt. Även om förväntningarna på efterfrågan har försämrats kraftigt de senaste kvartalerna har de inte fullt ut kunnat fånga upp den dramatiska nedgången i hotellbranschens faktiska logiomsättning.

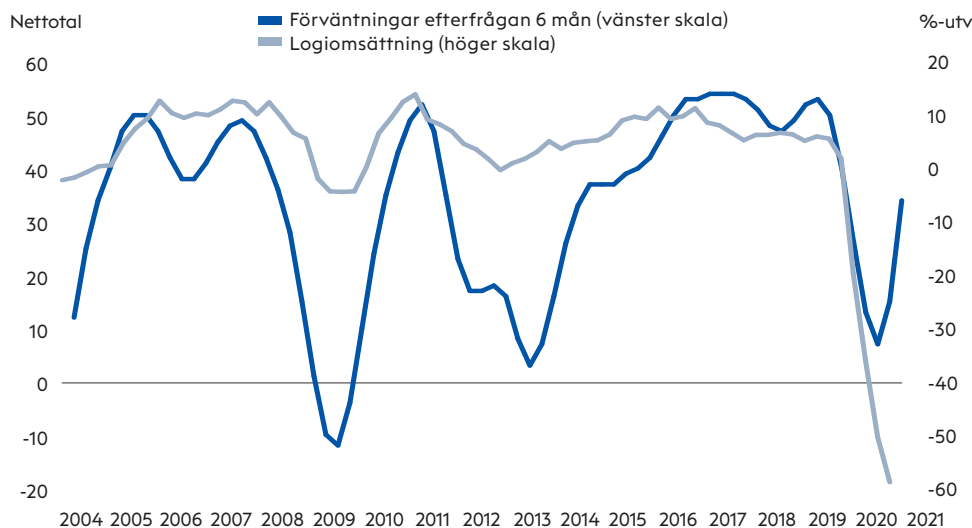

Diagram 3

Hotellföretagens förväntningar på efterfrågan på 6 månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2021 och faktisk utveckling av logiomsättning på hotell, 4 kvartals glidande medelvärde.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

HOTELLFÖRETAGENS FÖRVÄNTNINGAR PÅ PRISERNA

FÖRVÄNTNINGAR PÅ HÖJDA PRISER PÅ HOTELLTJÄNSTER

Det genomsnittliga hotellrumspriset på den svenska hotellmarknaden låg drygt 15 procent lägre i februari i år jämfört med februari 2020. I Stockholm låg snittpriset hela 37 procent lägre. Klart lägre efterfrågan i kombination med att privatgäster står för en större andel av efterfrågan är bidragande orsaker till den svaga utvecklingen av snittpriset.

Den allt mer positiva synen på efterfrågan har dock tydligt satt sina spår i förväntningarna på högre priser på hotelltjänster på tre månaders sikt, se diagram 4. 4 av 10 hotellföretag anger att de förväntar sig höja priserna medan endast 1 av 10 förväntar sig sänka dem. Dock så kommer förväntningarna på högre priser från mycket låga nivåer då priserna har sjunkit dramatiskt det senaste året.

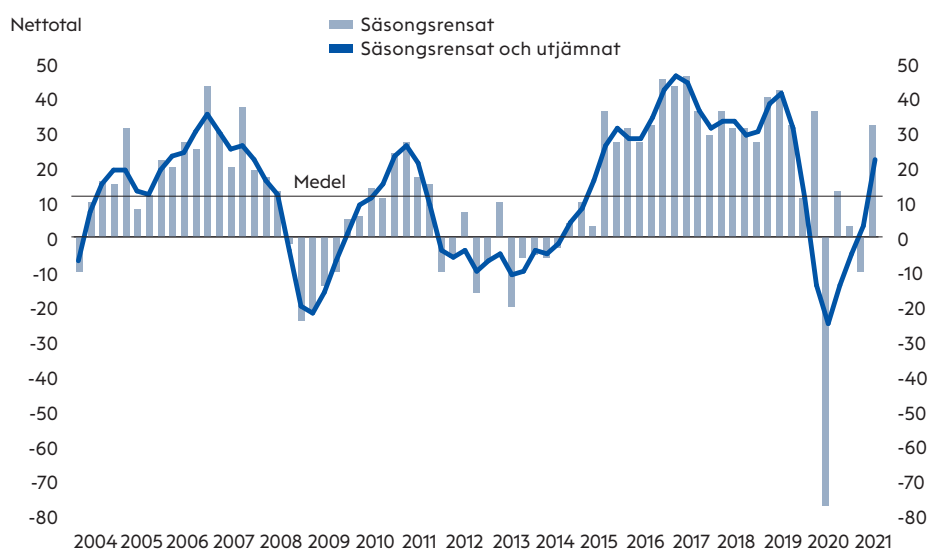

Diagram 4
Hotellföretagens förväntningar på försäljningspriserna på 3 månaders sikt t.o.m. 1:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat att de förväntar sig höjda försäljningspriser jämfört med andelen som förväntar sig sänkta. Ett värde över 0 indikerar större andel med positiva förväntningar än negativa förväntningar bland företagen.

HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN

NÄSTAN ALLA HOTELL HAR FORTSATT DÅLIG LÖNSAMHET

Fortsatt extremt låg efterfrågan i kombination med kraftigt sänkta priser har inneburit att hotellföretagens omsättning ligger på mycket låga nivåer. Trots omfattande statliga stöd har detta lett till att hotellens lönsamhet är fortsatt mycket svag. Andelen hotellföretag som anger att deras lönsamhet är dålig uppgår till 96 procent i denna mätning, se diagram 5. Trots det utsatta läget är antalet konkurser bland hotellföretagen fortsatt på en relativt låg nivå.

Förhoppningsvis innebär de positiva förväntningarna på efterfrågan som redovisades i diagram 1 att omsättningen tar fart under sommaren och hösten och att hotellens lönsamhet därmed också börjar förbättras. Förbättringarna kommer dock att komma från mycket låga nivåer.

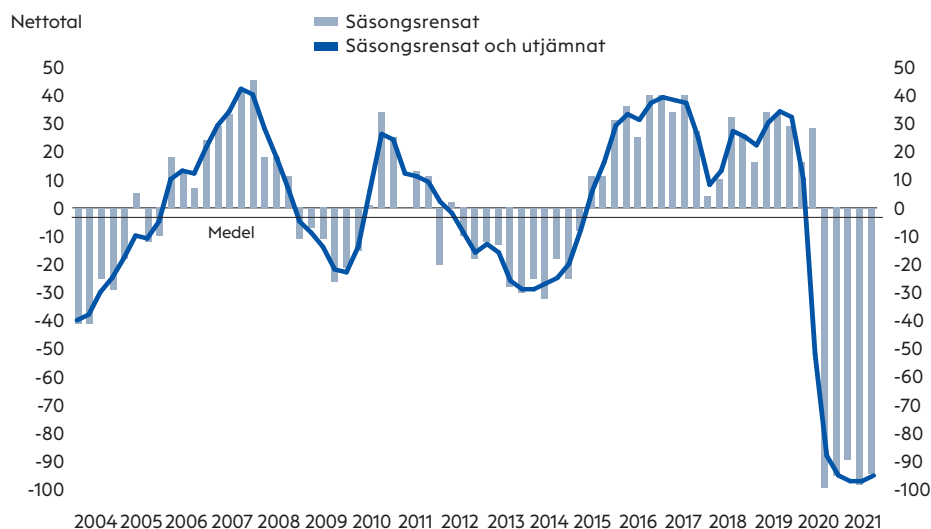

Diagram 5

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, nuläge t.o.m. 1:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

TYDLIG KOPPLING MELLAN PRISUTVECKLING OCH SYNEN PÅ LÖNSAMHETEN

Det finns en tydlig koppling mellan hur hotellföretagen anger att de har förändrat sina försäljningspriser och hur de ser på sin lönsamhet. Enkelt uttryckt, när hotellföretagen anger att de har höjt sina försäljningspriser är de också mer nöjda med sin lönsamhet och vice versa. I diagram 6 visas dels utvecklingen av nettotalet för utfallet av hotellens försäljningspriser, dels nettotalet för hotellens syn på lönsamheten. Som diagrammet visar, ju högre nettotal för försäljningspriserna desto högre nettotal för lönsamheten och tvärtom.

Lönsamheten fortsätter, som redovisades i diagram 5, att vara dålig för i stort sett alla hotellföretag. Det är dock färre hotell än under föregående kvartal som har sänkt sina priser, se diagram 6. Dock är inga hotell som har höjt sina priser.

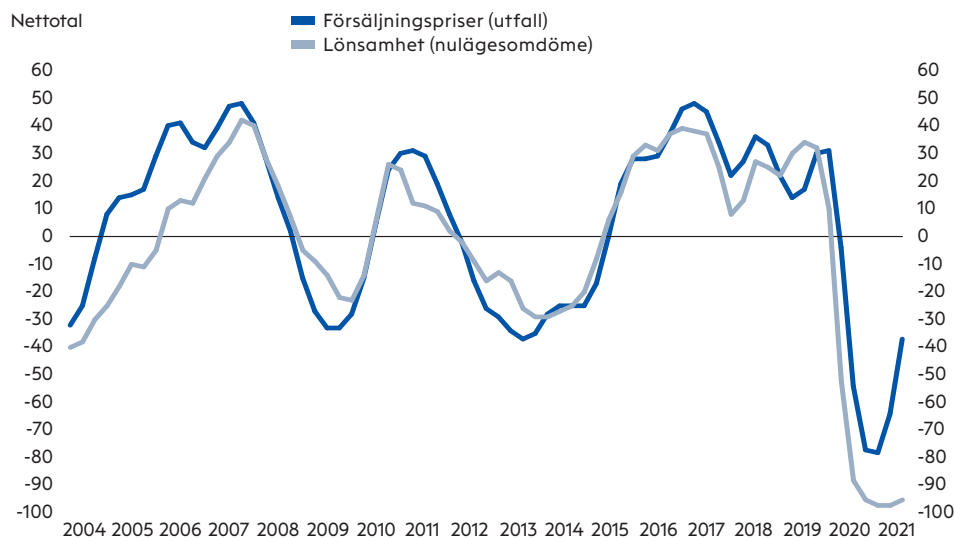

Diagram 6

Utfallet av försäljningspriserna enligt hotellföretagen och deras bedömning av lönsamheten t.o.m. 1:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet) & Inkvarteringsstatistiken (Tillväxtverket/SCB).

NORMAL LÖNSAMHET I TJÄNSTESEKTORN

Samtidigt som i stort sett samtliga hotellföretagens anger att de har dålig lönsamheten börjar situationen i tjänstesektorn att normaliseras, se diagram 7. Nettotalet för lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, för tjänstesektorn i sin helhet låg på -3. Det är till och med något högre än det historiska snittet.

Eftersom hotellföretagen dessutom är en del av tjänstesektorn så skulle läget för tjänstesektorn i sin helhet se ännu något bättre ut om hotellföretagen exkluderas.

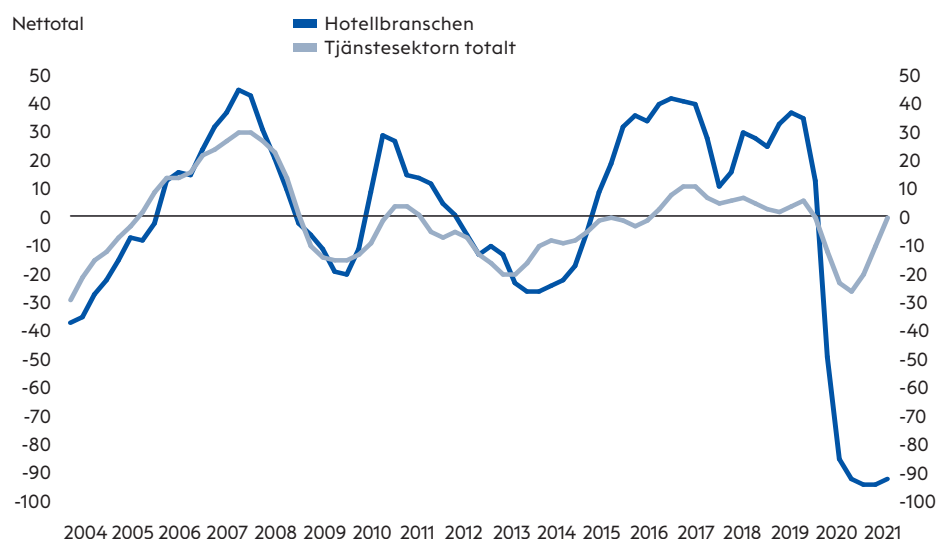

Diagram 7

Hotellföretagens och företagen i tjänstesektorns bedömning av lönsamheten, säsongrensats och utjämnat, nuläge t.o.m. 1:a kvartalet 2021.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet)

Netttotal: Netttotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

STARKT SAMBAND MELLAN HOTELLFÖRETAGENS SYN PÅ LÖNSAMHETEN OCH DEN FAKTISKA LÖNSAMHETEN

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, samvarierar historiskt väl med den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. I diagram 8 visas dels hotellföretagens bedömning av lönsamheten, dels den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen för hotellmarknaden. På vänsterskalan avläser man rörelsemarginalen i procent och på högerskalan netttotalen för hotellföretagens bedömning av lönsamheten.

Historiskt har hotellföretagens bedömning av lönsamheten, enligt Konjunkturbarometern, givit en god indikation på den faktiska lönsamheten på hotellmarknaden. De historiskt låga netttotalen avseende synen på lönsamheten under 2020 och början på 2021 pekar på att den faktiska lönsamheten för hotellbranschen kommer att bli mycket svag för såväl helåret 2020 som för 2021.

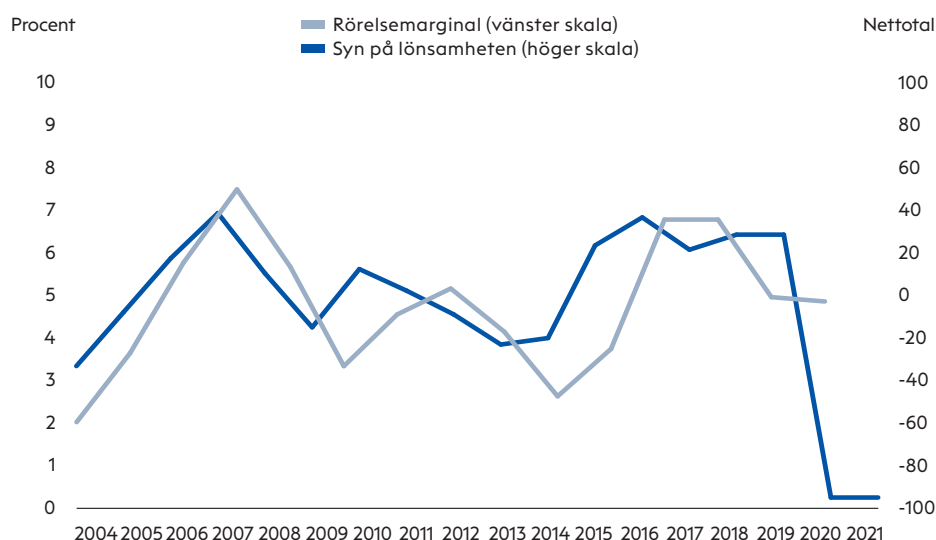

Diagram 8

Hotellföretagens bedömning av lönsamheten och den faktiska lönsamheten mätt som rörelsemarginalen¹, årsvärden.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (konjunkturinstitutet)

Nettotal: Nettotal är skillnaden i andel mellan de företag som har svarat bra respektive dålig lönsamhet. Ett värde över 0 indikerar större andel företag som angett bra lönsamhet än som angett dålig lönsamhet.

¹Rörelsemarginal: Rörelseresultatet i procent av totalomsättning (rörelseresultat: totala intäkter minus rörelsekostnader).

BRISTEN PÅ PERSONAL I HOTELLBRANSCHEN

LITEN BRIST PÅ HOTELLPERSONAL

Hotellföretagen fortsatte att minska antalet anställda under första kvartalet 2021. 6 av 10 hotellföretag angav att de minskat antalet anställda. Att det mot den bakgrunden är mycket få hotellföretag som anger brist på personal är vad man kan förvänta sig, se diagram 9. Det faktum att det sagts upp många anställda i branschen sedan krisen började innebär också att det finns många som är beredda att ta lediga jobb i branschen.

De positiva förväntningarna på efterfrågan på hotelltjänster som redovisades i diagram 1 indikerar att hotellen kan komma att behöva anställa i takt med den ökade efterfrågan. 50 procent av hotellföretagen anger också att de förväntar sig att antalet anställda kommer att öka på tre månaders sikt.

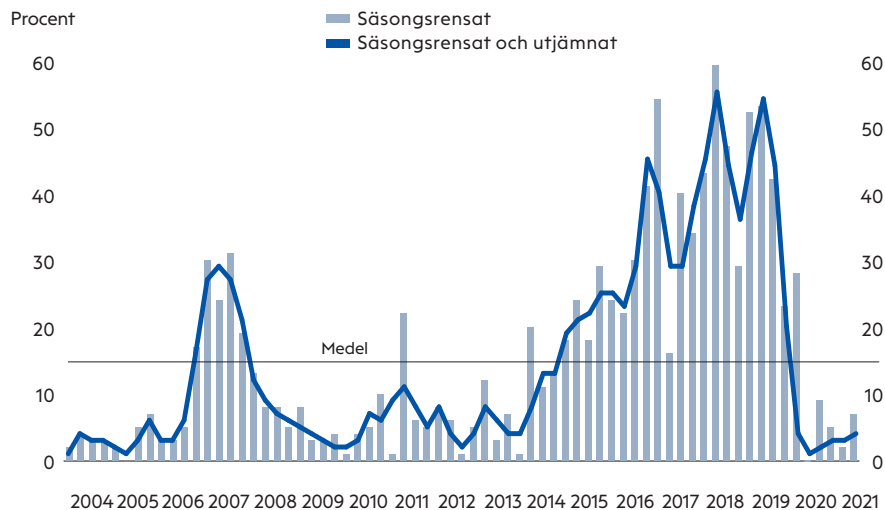

Diagram 9

Andel hotellföretag som anger brist på personal, andel f.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

2 AV 10 TJÄNSTEFÖRETAG ANGER BRIST PÅ PERSONAL

I tjänstesektorn totalt steg bristen på personal under första kvartalet 2021, se diagram 10. 2 av 10 tjänsteföretag angav att de hade brist på personal. Detta skedde samtidigt som det var fler tjänsteföretag som minskade antalet anställda än som ökade antalet anställda.

Det förbättrade läget i tjänstesektorn syns också i företagens förväntningar på antalet anställda. 35 procent av tjänsteföretagen förväntar sig att anställa de närmaste tre månaderna medan några enstaka förväntar sig att minska antalet anställda. Detta kommer troligtvis att leda till att bristen på personal kommer att öka något i tjänstesektorn under året.

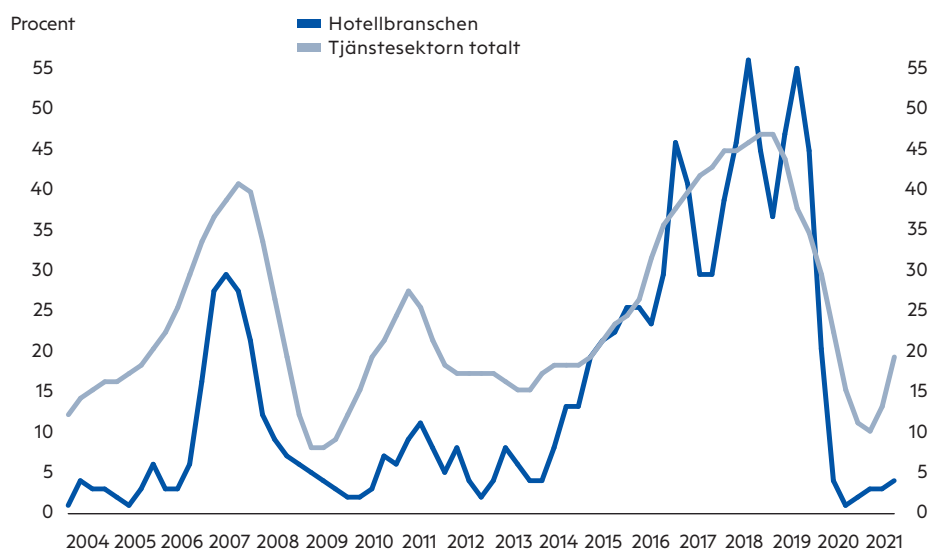

Diagram 10

Andelen hotellföretag respektive företag i tjänstesektorn som anger brist på personal, säsongsrensade och utjämnade värden, andel t.o.m. 1:a kvartalet 2020.

Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).

KONJUNKTURINSTITUTETS KONJUNKTURBAROMETER

Konjunkturinstitutet frågar varje månad svenska företag och hushåll om deras syn på ekonomin. Resultatet sammanställs i rapporten Konjunkturbarometern som ska ge snabba, kvalitativa indikationer om viktiga ekonomiska variabler.

I den här rapporten sammanställs resultaten från det som betecknas som kvartalsbarometern. I undersökningen ingår 164 verksamhetsenheter på hotellföretag där enheterna har minst 20 anställda. I sammanställningen av svaren är företagens svar viktade efter storlek där storleken utgörs av antalet anställda.

De fem frågor som det presenteras svar på i denna rapport är:

FRÅGA	SVARSALTERNATIV		
EFTERFRÅGAN PÅ FÖRETAGETS TJÄNSTER VÄNTAS PÅ 6 MÅNADERS SIKT	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA VÄNTAS DE NÄRMASTE 3 MÅNADERNA	ÖKA	OFÖRÄNDRAT	MINSKA
FÖRSÄLJNINGSPRISERNA HAR DE SENASTE 3 MÅNADERNA	ÖKAT	OFÖRÄNDADE	MINSKAT
LÖNSAMHETEN ÄR FÖR NÄRVARANDE	GOD	TILLFREDSSTÄLLANDE	DÅLIG
HAR FÖRETAGET FÖR NÄRVARANDE BRIST PÅ PERSONAL	JA	NEJ	

Svaren på de flesta frågorna presenteras med så kallade netttotal. Nettotalen definieras som skillnaden i andel mellan de företag som har svarat positivt respektive negativt. Ett värde över 0 indikerar större andel positiva än negativa och tvärtom.

I diagram 11 visas hur svarsfrekvensen bland de tillfrågade hotellföretagen har utvecklats över tiden. Svarsfrekvensen finns bara redovisad fr.o.m. andra kvartalet 2010. Det som redovisas i diagrammet är den genomsnittliga svarsfrekvensen för de frågor som redovisas i denna rapport. Som framgår av diagrammet har svarsfrekvensen de senaste tre åren legat runt 60 procent. Det betyder att svaren under den perioden är baserad på runt 100 verksamhetsenheter i hotellbranschen.

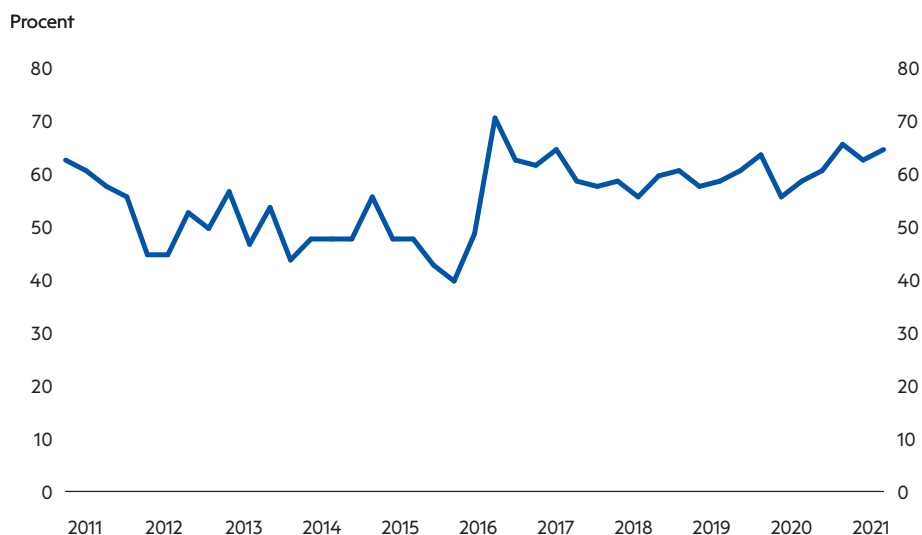

Diagram 11
Svarsfrekvens hotellföretagen, f.o.m. 1:a kvartalet 2021.
Källa: Konjunkturbarometern kvartal (Konjunkturinstitutet).